

سازمان نظام مهندسی
ساختمان کشور

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

تفاهم نامه همکاری

در زمینه ارتقای ایمنی و کاهش حوادث کارگاه‌های ساختمانی

۴۴۲۰۴
۱۳۵۷/۳/۲۷

مقدمه:

با توجه به اهمیت حفاظت از جان و سلامت نیروی کار در کارگاه‌های ساختمانی و ضرورت ارتقاء استانداردهای ایمنی و رعایت مقررات ملی ساختمان، این تفاهم‌نامه با هدف ارتقای سطح ایمنی در صنعت ساختمان با بهره‌گیری از مباحث مقررات ملی ساختمان و آیین‌نامه‌های ایمنی و حفاظت فنی، فی‌مابین «خانم دکتر پروانه رضائی بختیاری؛ معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی» و «آقای مهندس امین مقومی؛ رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور» به شرح ذیل منعقد می‌گردد:

ماده (۱) موضوع تفاهم‌نامه:

موضوع این تفاهم‌نامه، همکاری متقابل در زمینه ارتقاء ایمنی کارگران و کارکنان شاغل در صنعت ساختمان، کاهش حوادث ناشی از کار، صیانت از نیروی کار و منابع مادی کشور و تقویت ضمانت‌های اجرایی از طریق طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی و نظارتی است.

ماده (۲) اهداف:

- کاهش حوادث ناشی از کار در کارگاه‌های ساختمانی،
- ارتقاء آگاهی و مهارت‌های ایمنی مهندسان، پیمانکاران و کارگران،
- ارتقاء هماهنگی بین نهادهای نظارتی و اجرایی در حوزه ایمنی ساختمان،
- اجرای دستورالعمل‌ها و استانداردهای عملیاتی ایمنی مبتنی بر مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان و آیین‌نامه‌های ایمنی و حفاظت فنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ماده (۳) اختصارات:

در این تفاهم‌نامه از این پس، اختصارات به شرح زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد:
«وزارت»: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی،

«سازمان»: سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور
«سازمان استان»: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
«ادارات کار استان»: ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان
«بازرسی کار استان»: بازرسی کار ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان
«مرکز»: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار
«ستاد هماهنگی»: ستادی مرکب از نمایندگان تام‌الاختیار «طرفین» جهت اجرایی‌سازی مفاد تفاهم‌نامه.

ماده ۴) استقرار سرپرست ایمنی و اقدامات آموزشی:

طرفین متعهد می‌شوند؛ اقدامات لازم را در راستای آموزش‌های ایمنی و استقرار سرپرست ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی به شرح زیر به عمل آورند:

- ایجاد بسترهای آموزشی به منظور تربیت سرپرست ایمنی، ترجیحاً از بین مهندسان عضو سازمان،
- استقرار سرپرست ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی مطابق بند ۱۲-۱-۵-۶ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان.

ماده ۵) تبادل اطلاعات و تقویت ضمانت‌های اجرایی ایمنی:

طرفین متعهد می‌شوند، با هدف تقویت ضمانت‌های اجرای قوانین در حوزه ایمنی، اقدامات زیر را به عمل آورند:

- ایجاد ارتباط الکترونیکی بین سامانه‌های «سازمان استان» و «اداره کار استان» جهت فراهم کردن بستر مبادله گزارش‌های ناظر و مجری (ماده ۸۵ قانون کار و ماده ۷ آیین‌نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی، بندهای ۱۲-۱-۵-۸ و ۱۲-۱-۵-۱۱ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان) و اعلام مغایرت‌ها و مصادیق نقض مقررات ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی (توسط ناظر) به «بازرسی کار استان».
- ایجاد درگاه مشترک آماری جهت اعلام، ثبت و تحلیل حوادث کارگاه‌های ساختمانی.
- اولویت‌بخشی رسیدگی به گزارشات تخلفات ایمنی واصله از مهندسان ناظر توسط «بازرسی کار استان».
- الزام به ارائه «گزارش ایمنی و حفاظت فنی» به پیوست گزارشات مرحله‌ای مهندسان ناظر بر اساس «چک‌لیست‌های ایمنی و حفاظت فنی کارگاه‌های ساختمانی».
- تشکیل تیم مشترک ارزیابی ایمنی ساختمان با حضور مهندسین ناظر عضو سازمان و بازرسان ادارات کار استان.
- شناسایی موانع و چالش‌های اجرای ضوابط و مقررات ایمنی و تلاش برای رفع آن‌ها.
- گسترش تعاملات مشترک با سایر دستگاه‌های ذیربط نظیر شهرداری‌ها و قوه قضائیه.

ماده ۶) گسترش استفاده از تجهیزات حفاظتی و رعایت الزامات ایمنی در کارگاه‌ها:

طرفین متعهد می‌شوند در زمینه ارتقای ایمنی کارگاه‌های ساختمانی شهری، همکاری‌های نظارتی زیر را به عمل آورند:

- حفاظت‌گذاری دهانه‌ها و پرتگاه‌ها،
- استفاده از داربست‌های استاندارد و ایمن،
- استفاده از تجهیزات کار در ارتفاع،
- استفاده از تجهیزات برقدار ایمن،
- حمل و نقل ایمن بار در کارگاه،
- تخریب و گودبرداری ایمن،
- ساماندهی وضعیت ایمنی بالابرهای کارگاهی و جرثقیل‌های برجی، متحرک و ثابت،
- الزام به اخذ گواهینامه‌های سلامت فنی ادواری برای تجهیزات و ماشین‌آلات کارگاهی،
- الزام به استفاده از اپراتورهای دارای صلاحیت برای ماشین‌آلات کارگاهی،
- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی مورد تأیید «مرکز».

ماده ۷) حضور مجری دارای صلاحیت و اطلاع‌رسانی به ذینفعان:

طرفین متعهد می‌شوند:

- در زمینه الزام به حضور مجری ذیصلاح در کلیه مترائ‌ها در پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌ها، همکاری نمایند.
- در زمینه اطلاع‌رسانی و توجیه مالکان، سرمایه‌گذاران و کارفرمایان نسبت به مسئولیت‌ها و مقررات ایمنی و تأمین هزینه‌های پیاده‌سازی ایمنی در کارگاه‌ها، مطابق مواد ۸۵، ۹۱ و ۹۵ قانون کار و بند ۱۲-۱-۵-۲ مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان، فعالیت نمایند.

ماده ۸) فرهنگ‌سازی و ارتقای مطالبه اجتماعی در زمینه ایمنی:

- طرفین متعهد می‌شوند؛ به منظور ترویج فرهنگ ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی و ارتقاء آن به سطح یک مطالبه اجتماعی، همکاری و برنامه‌ریزی مشترک خود را در قالب اقدامات زیر انجام دهند:
- تعامل با رسانه‌های گروهی (سازمان صداوسیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان‌های مشابه)،

- برگزاری نمایشگاه‌ها و همایش‌های ترویجی و آموزشی،
- تولید محصولات سمعی و بصری، کتب و سایر اقلام کمک آموزشی و ترویجی،
- انتشار مطالب آموزشی و اطلاع‌رسانی در روزنامه‌ها، نشریات و سامانه‌های پیامکی سازمان.

ماده ۹) تقویت تشکلهای و ظرفیت‌های بخش خصوصی در ایمنی ساخت و ساز:

- طرفین متعهد می‌شوند در زمینه‌های زیر همکاری و برنامه‌ریزی نمایند:
- تقویت تشکلهای و انجمن‌های صنفی فعال در حوزه ایمنی ساخت‌وساز،
- استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی و مردمی برای ارتقای ایمنی کارگاه‌های ساختمانی،
- حمایت از تأسیس شرکت‌های دارای صلاحیت ارائه‌دهنده خدمات ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی.

ماده ۱۰) تشکیل ستاد هماهنگی و برنامه‌ریزی اجرایی:

- به منظور اجرایی سازی مفاد این تفاهم‌نامه، حداکثر دو هفته پس از امضاء و تبادل آن، «ستاد هماهنگی» مرکب از نمایندگان تام‌الاختیار طرفین تشکیل می‌گردد. وظایف «ستاد هماهنگی» عبارتند از:
- تعیین اولویت‌ها در برنامه‌ریزی‌ها و ارائه جدول زمان‌بندی فعالیت‌ها،
- تقسیم وظایف بین طرفین و برگزاری جلسات مشترک،
- رسیدگی به کلیه مواردی که نیازمند جزئیات و برنامه‌ریزی اجرایی است یا به دلیل عدم پیش‌بینی اولیه یا تغییر شرایط نیاز به تصمیم‌گیری جدید دارد.

ماده ۱۱) اعتبار و نسخ تفاهم‌نامه:

این تفاهم‌نامه در یازده ماده و در دو نسخه تنظیم گردید و در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۶ به امضای طرفین رسید و هر یک از نسخ دارای اعتبار یکسان می‌باشد. این تفاهم‌نامه برای مدت سه سال از تاریخ امضای آن دارای اعتبار است و در صورت تمایل طرفین، قابل بازنگری و تمدید خواهد بود. همچنین کلیه توافقات و تفاهم‌نامه‌های منعقد شده بین «سازمان‌های استان» و «ادارات کار استان» در موضوع ایمنی و حفاظت کارگاه ساختمانی که در تعارض با این تفاهم‌نامه قرار دارند، منسوخ و این تفاهم‌نامه جایگزین آن می‌شود.

امین مقومی
رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور

بروانه رضایی بختیاری
معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس
شورای عالی حفاظت‌کنی